

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ จากการใช้เครื่องมือทางการคลัง ผ่านทางการใช้จ่ายของรัฐบาล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุน และเงินโอนของรัฐบาล ที่มีผลต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค

การศึกษาได้ประยุกต์ใช้แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปพลวัตเชิงสุ่มของระบบเศรษฐกิจแบบปิด ที่มีพื้นฐานมาจากแบบจำลองของ Leeper et al. (2010) ซึ่งในแบบจำลองประกอบด้วย ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ และรัฐบาล โดยที่ภาคครัวเรือนจะแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุด ภาคธุรกิจต้องการแสดงกำไรสูงสุด และรัฐบาลจะเป็นผู้ใช้เครื่องมือทางการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

การประมาณค่าพารามิเตอร์ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีเบย์เซียน (Bayesian method) โดยใช้เทคนิคในการจำลองค่าการแจกแจงภายหลังด้วยวิธี Metropolis-Hasting (MH) ในการรวมค่าการแจกแจงก่อนหน้ากับข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประมาณเป็นข้อมูลรายไตรมาสย้อนหลัง 7 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2553

การศึกษาพบว่าเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น เป็นผลให้ระดับหนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลจึงต้องใช้เครื่องมือทางการคลังผ่าน การลดเงินโอนของรัฐบาล การเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อทำให้ระดับหนี้สาธารณะกลับสู่สถานะคงตัวเดิม ซึ่งเหตุการณ์ข้างต้นส่งผลทำให้ครัวเรือนลงทุนและบริโภคลดลง ทางด้านการอุปทานแรงงานเพิ่มขึ้นในตอนแรกเพราะอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น หลังจากนั้นการอุปทานแรงงานจึงค่อยๆปรับตัวลดลงเพราะถูกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผลผลิตมวลรวมมีการปรับตัวลดลงตามการอุปทานแรงงาน

การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทำให้มีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุนและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะลดลง รัฐบาลจึงสามารถเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐและเพิ่มเงินโอนของรัฐบาลเข้าไปในระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น เพื่อให้หนี้สาธารณะกลับสู่สถานะคงตัว ซึ่งส่งผลทำให้การอุปทานแรงงานที่ลดลงจากการถูกเก็บภาษีเพิ่มขึ้นค่อยๆปรับตัวปรับตัวเพิ่มขึ้นหลังจากรัฐบาลเพิ่มการใช้จ่ายเข้ามาในระบบเศรษฐกิจ ส่วนผลผลิตมวลรวมเกิดการเปลี่ยนแปลงตามการอุปทานแรงงาน ทางด้านการบริโภคของครัวเรือนที่ลดลงเนื่องจากมีรายได้อลดลงจากการถูกเก็บภาษี ต่อมารัฐบาลได้ให้เงินโอนทำให้การบริโภคปรับตัวสูงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทำให้ภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ครัวเรือนลดการบริโภค ผลผลิตมวลรวมลดลง การอุปทานแรงงานลดลง ส่วนการลงทุนปรับตัวลดลงเล็กน้อย การบริโภคใช้เวลานานในการปรับตัวกลับสู่สถานะคงตัวเนื่องจากผลของการยึดติดกับพฤติกรรม การอุปทานแรงงานปรับตัวกลับสู่สถานะคงตัวได้รวดเร็วกว่า ส่วนผลผลิตมวลรวมมีการปรับตัวตามการอุปทานแรงงาน

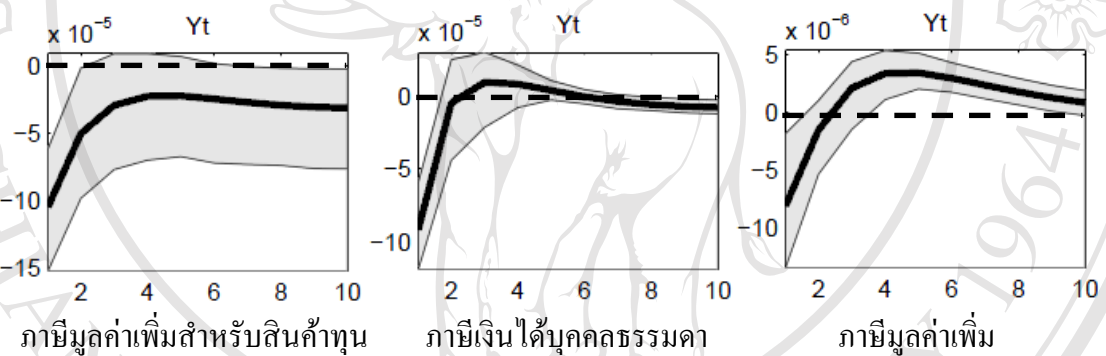
การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทำให้เงินโอนของรัฐบาลเพิ่มขึ้นส่งผลทำให้ระดับหนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องหารายได้มาชดเชยเพื่อให้ระดับหนี้สาธารณะลดลงโดยการลดการใช้จ่ายของรัฐบาลและเก็บภาษีเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การบริโภคและการลงทุนของครัวเรือนที่เคยเพิ่มขึ้นเพราะได้รับเงินโอนจากรัฐค่อยๆปรับตัวลดลงในเวลาต่อมา เพราะรัฐบาลลดการใช้จ่ายของรัฐลงและเก็บภาษีเพิ่มขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ในปัจจุบันรัฐบาลมีความจำเป็นในการใช้งบประมาณรายจ่ายมากขึ้นทั้ง โครงการที่รัฐบาลกำหนดการใช้จ่ายตามนโยบายประชานิยม การสร้างเมกะโปรเจกต์ต่างๆ งบประมาณเพื่อป้องกันน้ำท่วม ทำให้รัฐบาลจึงต้องมียาได้ให้เพียงพอต่อรายจ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการใช้นโยบายการคลังโดยการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นนั้นจะสามารถทำให้รัฐบาลมียาได้มากขึ้นเพื่อที่จะนำเงินมาสนับสนุน โครงการต่างๆของรัฐบาลได้ และส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ การลงทุน การบริโภคของครัวเรือนมีปรับตัวลดลงน้อยกว่ากรณีการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุน โดยที่สาเหตุที่ทำให้การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มส่งผลกระทบต่อระบบน้อยกว่าการเก็บภาษีอื่นเป็นเพราะ ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้บริโภคที่เป็นผู้ซื้อสินค้าและบริการทำให้ถึงแม้จะมีการขึ้นภาษีทำให้ครัวเรือนมีการลดการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยลงบ้างแต่ยังคงต้องบริโภคสินค้าและบริการที่มีความจำเป็นอยู่ ทำให้การเก็บภาษีของรัฐบาลส่งผลกระทบต่อลดลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในปริมาณไม่มาก ดังนั้นเมื่อจำเป็นต้องเลือกเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อนำเงินมาชดเชยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนั้นรัฐบาล

ควรเลือกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งรัฐบาลสามารถที่จะเลือกขึ้นอัตราภาษีในสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราที่สูงกว่าการขึ้นภาษีในสินค้าจำเป็นเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคมากจนเกินไป

การเก็บภาษีทุกด้านส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปรับตัวลดลง เช่นเดียวกันแต่การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุนจะส่งผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงมากที่สุด และภายในเวลา 10 ไตรมาสยังไม่สามารถปรับตัวกลับสู่สถานะคงตัวเดิมได้ ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวในการลงทุนที่มีผลต่อวัฏจักรธุรกิจโดยที่ต้นทุนของการปรับตัวในการลงทุนเกิดจากทั้งต้นทุนของการเปลี่ยนแปลงระดับของปัจจัยทุน ได้แก่ ต้นทุนในการติดตั้ง การรื้อถอน หรือการปรับปรุงปัจจัยทุนและต้นทุนจากการอบรมแรงงานให้มีความสามารถในการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรใหม่ จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลควรระมัดระวังในการเพิ่มการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุนเพราะจะส่งผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในปริมาณมากและยาวนานกว่าการเก็บภาษีตัวอื่น

รูปที่ 5.1 เปรียบเทียบการเก็บภาษีที่ส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

การใช้นโยบายการคลังของรัฐบาลส่งผลกระทบต่อครัวเรือนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อรัฐบาลมีการใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ครัวเรือนควรมีการคาดการณ์ว่าในอนาคตรัฐบาลมีความจำเป็นต้องหารายรับเพิ่มขึ้น ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่ารัฐบาลควรเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น และให้นำหนักกับการเก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุนนั้นรัฐบาลควรเพิ่มในอัตราที่น้อย ทำให้ครัวเรือนสามารถเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ดังกล่าวได้โดยลดการอุปโภคบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยลงและอาจจะนำเงินไปลงทุนในปัจจัยทุนเพิ่มขึ้นก็จะทำให้ครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้ ส่วนรายได้จากการลงทุนในปัจจัยทุนอาจจะลดลงไม่มากนัก เนื่องจากมีการลงทุนเพิ่มขึ้นและถูกเก็บภาษีในอัตราที่ไม่สูงนัก

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ในการศึกษารั้งต่อไปสามารถเพิ่มสถาบันการเงินเข้าไปในแบบจำลองเพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากนโยบายการเงิน การปรับตัวที่มีระดับราคามาเกี่ยวข้องและผลกระทบที่มีบทบาทของเงินเฟ้อ และสามารถแยกหน่วยของครัวเรือนออกเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกับครัวเรือนที่มีรายได้มาก เพื่อที่จะสามารถอธิบายผลของการใช้นโยบายได้มากขึ้นเพราะครัวเรือนทั้งสองจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และยังสามารถขยายแบบจำลองจากระบบเศรษฐกิจแบบปิดเป็นเศรษฐกิจแบบเปิด เพื่อที่จะได้แบบจำลองที่มีความใกล้เคียงกับระบบเศรษฐกิจจริง และสามารถได้ผลการวิเคราะห์ที่แม่นยำยิ่งขึ้น